

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 12 Ekim 2022
Sayı : 3689

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 12/10/2022 14:18
Sayı: E-120.10-1093494

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Yoksulluk-açlık sınırının altında, hatta asgari ücretin bile çok gerisinde bir gelirle yaşam mücadelesi veren, ömrünün geri kalanında refah içinde değil düşük emekli maaşlarıyla yarı aç yarı tok yaşamaya çalışan emekli yurttaşlarımızın, ekonomik, sosyal ve psikolojik sorunların saptanması, bunların çözümünü sağlayacak sosyal politikaların ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri kapsamında bir Meclis araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Engin ALTAY
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Engin ÖZKOÇ
Sakarya Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

GEREKÇE:

Anayasanın 2. maddesine göre Türkiye Cumhuriyeti "sosyal bir hukuk devletidir". Yine, Anayasanın 60. maddesinde de "Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliğı sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar" denilerek sosyal güvenlik hakkı Anayasal güvence altına alınmıştır.

30-35 yıl çalıştıktan sonra emekli olmaya hak kazanan vatandaşlarımız, emeklilik dönemini huzur içinde geçirmek isterken ülkenin kötü ekonomik koşulları yüzünden ne yazık ki insanca yaşamalarını sağlayacak bir aylık veya gelir alamamaktadır. 2022 yılı Mayıs ayı itibariyle yaklaşık 13.8 milyon emekli, malul, sürekli işgöremezlik geliri alanlar ile dul ve yetim aylığı alan yurttaşımız bulunmaktadır.

AKP'nin uyguladığı yanlış ekonomi politikaları nedeniyle gelir dağılımında ücretliler ve bağımlı sınıflar aleyhine bozulma yaşanmaktadır. Özellikle "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi" adı altındaki ucube sistemin hayata geçmesinden sonra gelir dağılımındaki adaletsizlik giderek artmış, pandemi sonrasında da dünyada eşi benzeri görülmeyen beceriksiz ekonomi politikası nedeniyle de toplumdaki bağımlı sınıflar hızla yoksullaşmıştır.

Ülkemizde içinde bulunduğumuz ekonomik krizden etkilenen ve yoksullaşan toplumsal gruplardan birisi de hiç kuşku yok ki emekli vatandaşlarımızdır. Emekli maaşlarına yapılan zammın enflasyon rakamlarındaki artışın karşısında değersizleşmesi, maddi anlamda sorunlu bir sürecin içinde olan emeklilerimizin bir darbe daha almalarının yanı sıra temel ihtiyaçlarını karşılama noktasında dahi zorlandıkları bir dönemden geçmelerine neden olmaktadır. Bu bağlamda emeklilerimizin ekonomik sorunlarının yanı sıra sosyal ve psikolojik sorunları da giderek artmaktadır. Bir yandan toplumsal hayata katılamamakta, diğer yandan gelir eksikliğinden kaynaklı olarak psikolojik sorunlarla karşılaşmaktadırlar.

Ne yazık ki, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yayınlanan verilerde emeklilerimizin aldıkları aylıklarının dosya ve kişi bazında dağılımları verilmemiştir.

halihazırda asgari düzeyde (3500 TL) aylık alan emeklilerin sayısı ile asgari ücretin altında, açlık ve yoksulluk sınırının altında aylık alanların sayıları da açıklanmamaktadır. Kamuoyundan saklanan bu veriler, politika oluşturma görevi olan TBMM ve milletvekilleriyle de paylaşılmamaktadır. Emekli aylığı ile dul ve yetim aylığı alan yurttaşlarımızın büyük bir bölümü asgari ücretin altında aylık alırken emekli vatandaşlarımızın büyük çoğunluğunun aylıkları ise açlık sınırının altında kaldığı düşünülmektedir. Emekli vatandaşlarımızın tamamına yakını da yoksulluk sınırı altında gelire sahiplerdir. Bu sayısal veriler, Türkiye’de emeklilerin insanca bir yaşam sürmek için yeterli gelire sahip olmadığını ve sosyal güvenlik haklarının ne yazık ki hayata geçirilemediğini göstermektedir. İşçilerin, memurların ve emeklilerin gelirleri son 20 yılda ülkedeki büyümeden zenginleşmeden yeterince pay alamamıştır.

Yaşlı yoksulluğunun önüne geçilmesi ve halihazırdaki düşük emekli aylıklarının yarattığı ekonomik, sosyal ve psikolojik sorunların çözümleri için çeşitli sosyal politikalar oluşturularak bu durumun oluşmasının temelindeki etmenler belirlenmeli ve bir an önce düzenlemeler yapılması gerekmektedir.

Yoksulluk ve açlık sınırının altında, hatta asgari ücretin altında yaşam mücadelesi veren, ömrünün geri kalanında refah içinde değil düşük emekli maaşlarıyla yarı aç yarı tok yaşamaya çalıştığı ülkemizde, emekli yurttaşlarımızın onurlu bir yaşam sürdürebilmeleri için gerekli iyileştirmelerin biran önce yapılması devletin sorumluluğu ve yükümlülüğüdür.

İnsanca yaşam gelirinden mahrum olan emeklilerimizin karşılaştığı ekonomik, sosyal ve psikolojik sorunlar giderek artmakta ve artık kamuoyunda bununla ilgili giderek artan oranda tepkilerini dile getirmektedirler. Vatandaşlarının insanca yaşamaları için gelir güvencesi sağlama ve sosyal devletin gereklerini yerine getirmekle yükümlü olan devletin bu yükümlülüklerini neden yerine getirmediği öncelikle TBMM’de ele alınmalıdır.

Bu nedenlerle; asgari ücretin altında emekli aylığı almakta olan yurttaşlarımızın sayılarının tespit edilmesi, yaşadığı ekonomik, sosyal ve psikolojik sorunların saptanması, bunların çözümü için oluşturulması gereken sosyal politikaların hayata geçirilmesi ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması gerekli görülmektedir.

